

AS TRIBOS DE TREVINCA OS CALABUCH

Os trasgos da imprenta xogáronme unha mala pasada e nas páxinas do mes anterior razóns de montaxe do número obrigaron a dividir o artigo omitindo a primeira parte do mesmo. Sendo imprescindible para comprender a intención do autor, inclúese agora, de forma tal que os que leron o artigo dos "Calabuch" e teñan valor para iso, o releen unha vez que se atorden co que a continuación se relata. Os que intelixentemente empreguen o seu tempo en algo máis interesante, e se atrevan co que segue e a pesar de todo perseveren na súa lectura poden consultar as páxinas do mes anterior onde atoparán o final.

Insignia Calabuch

Non sei se a vós vos ocorreu, pero cónstame que, non só a min, senón a outros moitos, vos sucedeu e sucede que, se nalgún momento atopades un coñecido ou outra persoa ao que desexedes dicirlle que sodes montañeiros, é moi probable que unha vez que terminedes a palabra montañeiro, inmediatamente o voso interlocutor dirá ¿celtas?. A cousa pode terminar aí, ou talvez vos vexades na necesidade de explicar que sodes montañeiros do club Pena Trevinca Montañeiros de Galicia etc. etc.

E é que, gústenos ou non, para a xente da contorna non familiarizada coa nosa actividade, club de montaña local non coñecen máis que a Montañeiros Celtas, vós pertencedes á "peña" Trevinca.

Esta formulación é antiga e aínda que hoxe en día ignoro se hai máis ou menos "peñas" que outrora, é certo que talvez sexan máis descoñecidas que o foron. Nos anos 50, 60, 70 e ata 80 o movemento asociativo ao redor das "peñas" era infinito e substituían ás sociedades recreativas que hoxe coñecemos. Se observamos a definición do dicionario da palabra veremos que di: "grupo de amigos" ou "asociación recreativa ou deportiva". O universo xeográfico, social e os seus obxectivos son infinitos. Non hai bar, tasca ou panda que non forme unha ou varias "peñas". Os peñistas poden ser membros dun número ilimitado delas e estas aparecen e desaparecen sen que medie nada especial. Existen desde as multitudinarias de afeccionados ao fútbol e aos touros, ata algunhas que a forman os catro integrantes dunha partida de cartas.

Aínda que me sinto especialmente orgulloso do nome do noso club non deixo de recoñecer que a palabra "peña"

con minúscula con que algúns o identifican non deixa de ser un estigma.

Esta introdución ten por obxecto dar a coñecer a aqueles interesados na vida do club hai corenta anos que Trevinca, do mesmo xeito que lle ocorría aos nosos colegas de Celtas, non podía estar á marxe da necesidade que tiña cada ser humano, e os montañeiros non podían ser menos de pertencer a unha "peña" ata dentro da propia Peña Trevinca.

Teño a impresión de que os primeiros grupos, constituídos como tales, nacen en Trevinca cando o número de socios que fai actividade de montaña é xa numeroso. Grupos de montañeiros e montañeiras fan excursións pola súa conta e pretenden distinguirse dos demais creando unha "peña". Aínda que moi pronto se daban a coñecer, a súa gloria reflectíase nas acampadas facendo rancho aparte e montando os seus propios seráns. Chegaban a ter algún signo propio na súa indumentaria tales como escudos, pezas uniformes etc. En ocasións ata dispuñan dun regulamento de uso interno con normas de actuación e ata código disciplinario.

En Trevinca nunca foron numerosas nin as existentes tiñan demasiados membros. Unha vez creada, era practicamente imposible entrar a formar parte delas.

Podería pensarse que se unha delas era moi numerosa, tiña medio camiño andado a unha escisión. Talvez preocupados por esta razón a Xunta Directiva de Trevinca reunida en abril de 1960 decide que non se permite a existencia de "peñas" dentro do club, tampouco o uso do emblema do club de forma partidista, e, moi especialmente, o uso de cartóns de cumes distintos da Sociedade.

A miña interpretación da decisión é diferente. Creo que o que pretendían era evitar o que viña ocorrendo noutros clubs onde un grupo se enseñoreaba utilizando os seus propios cartóns e chegando a rotular cumes cos seus nomes, e instalar caixas de correos nas mesmas, pondo o nome da súa agrupación, por encima do do seu club.

Como tantas normas, esta á que nos referimos resultou papel mollado e as "peñas", que eu chamaría tribos de Trevinca, coexistieron co resto dos socios sen problemas. Algunhas delas como veremos máis adiante foron recibidas con recoñecemento por parte das directivas pola súa estreita colaboración co club e máis tarde foron o viveiro de directivos algún dos cales como o noso Vicepresidente Pedro Outín aínda segue traballando e moi ben a favor de Trevinca. A súa era "Arroz con chícharos", e tiña ata unha dependencia propia dentro da sé social de Príncipe.

OS PRESIDENTES DE PENA TREVINCA

Das entrevistas aos Presidentes, pode dicir que unhas foron máis difíciles ca outras. O que si teño claro é que a presente foi a que menos traballo me deu, talvez debido á inmediatez que proporciona o contacto continuo e recente en innumerables excursións realizadas na súa compañía.

Podería facer mención doutras razóns, pero para min a máis importante, é a relativa á énfase que José Ramón lle dá ao factor humano no momento actual de

Trevinca e co que coincido ao cento por cento.

Reitera unha e outra vez José Ramón, talvez cun exceso de humildade, o feito que en contra do realizado por outros Presidentes, el non pode presumir de grandes logros deportivos nin pola súa banda nin pola súa xente, tampouco cultivou o club galardóns de importancia nin organizou eventos destacables. A súa obsesión foi, é, e espero que siga sendo, conseguir un club onde a xente se atope cómoda e comparta amizade practicando unha afección común, o montañismo.

Gustaríame aproveitar a oportunidade que me brinda ser o autor para introducir aquí o espírito de club que ao meu modo de ver caracteriza o momento actual de Trevinca.

Hai aproximadamente uns cinco anos que, rematadas obrigacións profesionais e familiares, tras décadas de ausencia do club, que non de actividade deportiva, me reintegro ao mesmo. Ao tomar esta decisión preguntome ¿como me recibirán? Pensaba en xente que podían ser os meus fillos e desde logo con distinta mentalidade. Sentíame como animal prehistórico. Con todo para a miña sorpresa atopeime con que desde o primeiro minuto recibíronme como a un máis. Como aos que en cada excursión hoxe en día se lles dá a benvida, desexando que continúen connosco. Serviría para o momento a celébre frase do poeta que dicía "Como diciamos onte". Dalgún xeito non sentín que estivese ausente tantos anos. Este é para min o logro de José Ramón e a súa directiva.

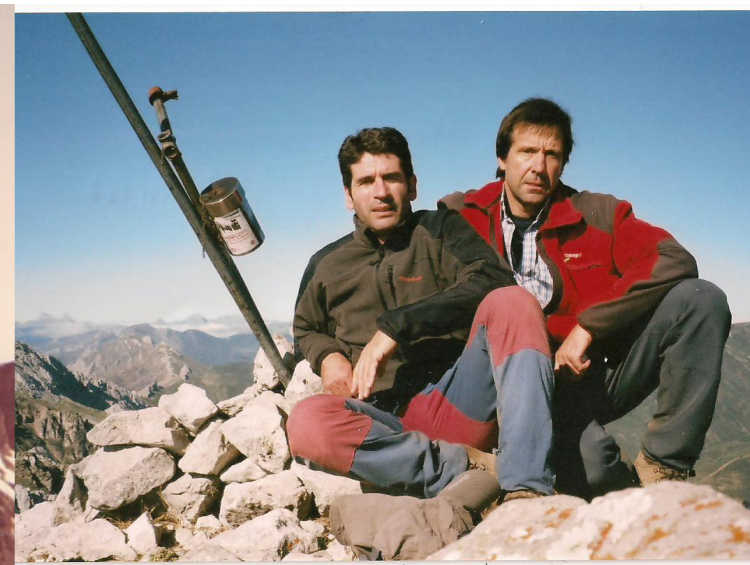
As preguntas son as de sempre, as respostas moi súas.

P.- Como chegaches a Trevinca?

R.- Descubrí a montaña facendo a mili no Pireneo, pensaba facerme socio dun club de montaña ao licenciarme, pero ao chegar a Vigo dediqueime ao cubalibre e a camiñar polo monte para pasear as resacas, co tempo xa ía ao monte sen resaca e empecei a saír tamén á montaña nas miñas vacacións (Picos de Europa, Pireneos, Sierra Nevada...). Tomeille gusto á vida esa, e empe-

José Ramón en Navarra

José Ramón con Rogelio

JOSE RAMÓN VARELA NOGUEIRAS

cei a correr, judo, piscina, bicicleta de estrada e despois bici de monte coa que percorría os fins de semana Galicia facendo unha chea de rutas e con moita frecuencia o Camiño de Santiago nos seus diferentes percorridos.

P.- Ou sexa que chegaches pola túa conta?

R.- Non exactamente, a miña chegada ao club en 1.997 foi por mor de escribir un libro de rutas de bici e tróuxome quen me fixo as fotos, Paco Armada.

P.- O que atopaches era o que esperabas?

R.- Nada máis chegar, atopeime cunha xente moi agradable e por iso me sentín moi a gusto desde o primeiro día. Durante moito tempo non me perdía unha saída do club e así ía gozando do monte e da nova xente que estaba coñecendo.

P.- Quen foron os teus primeiros colegas?

R.- No club sempre funcionaron os grupos que fan saídas pola súa conta e eu saía cuns socios cando non había saídas oficiais, este grupo eran: Felipe, Begoña, Marcos, José M^a, ademais doutros socios que ían entrando e saíndo de cando en vez do grupo, e a miúdo amigos meus, alleos ao club. O grupo nunca foi demasiado numeroso e eu estaba encantado, tanto cando ía con eles como cando o facía co club, nas saídas que levaba o anterior presidente Alberto Canle, co que camiñando aprendín unha chea, tanto de montaña como de organización. Aqueles coñecementos son os que poño agora en práctica adaptándoos á miña forma persoal de ver as cousas. É en toda esta primeira época, cando tiveron unha idea do que sería Trevinca para a min: montaña e amizade.

P.- Como chegaches a Presidente?

R.- Nunca pensei que sería o Presidente, pois tiña a miña vida montañeira resolta co meu grupo e ao participar co club eran outros os que mo daban todo feito e eu só tiña que disfrutar. Nun momento moi especial do club convocáronme a unha reunión de socios dispostos a facerse cargo de Trevinca. Desde o primeiro momento

Maquetación: Enrique A. García González, Carlos Garrido
Normalización lingüística: Lucía Cerdeira Botana
Colaboraron neste nº: Antonio Graña Molares, Roberto Argones Vázquez.
Club Peña Trevinca - Montañeiros de Galicia non comparte, obrigatoriamente, as opinións dos seus colaboradores.

comprometinme a participar, quizais porque xa tiña costume de organizar cousas para o meu grupo do barrio, e porque asistía a esa reunión cos meus amigos. Son Presidente de rebote, ao principio Begoña Landesa ía ser a Presidenta e eu o Vicepresidente pero ela pensouno mellor e do resto do grupo ninguén quería ser, eu tomei ese posto encantado, fíxeno porque nunca pensei en ser un Presidente que tivese que facer todo, se fose así, sería un fracaso porque eu non quero iso nin teño esa capacidade, aceptei porque me vin apoiado por persoas de gran valía, de tanta, que sempre pensei que calquera deles podería ser o Presidente, pero eles non querían e eu repito que aceptei cheo de ilusión.

P.- Creo que non foras directivo antes, que atopas e cales son as túas sensacións ao estreaarte como Presidente?

R.- Entenderás que substituír a un Presidente como Alberto Canle de tan dilatado e fecundo labor non foi cousa fácil. Así o entendían os socios e así, tras os primeiros momentos, a nosa chegada foi moi ben acollida. Eu sentín o seu apoio e agradecemento por tomar as rendas naquel momento. Hoxe a moitos dos socios dos

tomamos conciencia da importancia do traballo desinteresado e entendemos que isto de que Trevinca vaia ben non é só cousa da directiva, pois o club formámolo todos, é cousa de todos e por iso na miña primeira carta aos socios, dicía que o presidente erámolo todos. Asegúrovos que a estes socios colaboradores é aos que con máis ganas entrego o seu trofeo na festa de Nadal.

P.- Recoñezo a sorpresa que recibín ao coñecerte e saber que eras socio de Celtas, fállame da túa experiencia.

A normalización de relacións con montañeiros Celtas é un logro que espero que continúe xa para sempre, era un absurdo que os dous grupos de montaña, e históricos de Vigo, non só se desen as costas, senón que houbera rifas entre eles. Na actualidade a realización de saídas conxuntas é beneficiosa para ambos os clubs e os socios asisten como montañeiros e compañeiros sen enarborar distintas bandeiras. A proba da total normalización destas relacións é que eu, Presidente de Trevinca, son ao mesmo tempo socio de Celtas e non me canso de presumir diso, coa convicción do final daqueles absurdos tempos de insana rivalidade, cambiados por outros de estreita e amigable colaboración.

P.- A vida social do club é algo que parece que queredes desenvolver, que impresións tes?

R.- A vida social do club é unha tarefa que non acaba de arrincar pois hoxe hai moitas cousas nas que entreterse, a pesar diso seguimos realizando diversos actos no local social e uns saen mellor ca outros pero nós seguiremos ofertándoos. O local coa reforma que lle fixemos está moito máis agradable, falta lle facía.

P.- Desde o meu punto de vista, tanto como trevinco vello como de asiduo asistente ás actividades observo que existen socios que participan en todas as excursións e outros que non pero o que é moi perceptible é o bo ambiente que existe, xa sexan montañeiros ou sendeiristas os que toman parte.

R.- Considero un éxito ver e sentir como temos a sensación de ser un grupo compacto, onde cada un

coas súas particularidades e preferencias de trato cun ou outros, podemos estar todos xuntos e de bo "rollo", iso que para min é tan importante como o interese do destino das saídas, e eu chámo, o factor humano. Ao mesmo tempo, o socio que chega é acollido e integrado dende a primeira saída, e creo que nisto estamos traballando todos, desde o máis veterano ata o penúltimo en chegar. Imaxino que cada Presidente tería as súas prioridades e cousas que considerou importantes no seu momento. A do factor humano é a miña. Nestes anos foi chegando xente que coma min no seu día, consideran o club todo un descubrimento, gozan e acoden con moita frecuencia ás saídas. Compartindo agora montaña con eles estou atopando grandes persoas e novos bos amigos cos que me gusta estar, e compráceme ver como disfrutan, coma sempre o fago eu.

P.- Que me podes dicir dos nenos e dos seus pais?

R.- Éncheme de orgullo ver o empuxe da sección infantil, tanto, que xa empezan a moverse no seu propio autobús, é un grupo que funciona moi ben, vou con eles con frecuencia e como non pode ser doutra forma, pais e nenos gozan das súas saídas cheos de

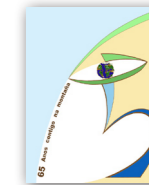
José Ramón con Loli

meus primeiros tempos sígoos vendo nas saídas e logo de tanto tempo considéroos xa os meus amigos, non podo dicir os nomes porque son moitos, eles saben quen son.

Empezamos a traballar e dinamizamos as saídas á montaña, tanto galegas como sobre todo de Asturias e León, onde imos con frecuencia, hoxe en día neste apartado temos un "cañero" grupo de travesía que gozan da esencia do montañismo facendo vivac e pasando as noites baixo as estrelas. Aquí quero mencionar todas as saídas que fixemos de verán, saíron todas fenomenais e son as que mellor recuerdo me están deixando. En xeral o número de participantes é moi bo, o que é importante para a economía e a vida do club.

P.- Unha cousa que me chama moito a atención é que non poucas actividades son dirixidas por socios non directivos, como é isto?

Efectivamente considero un éxito ver como non son poucos os socios que recolleron a nosa oferta de participar no club organizando algunha saída, temos socios con gran coñecemento de rutas e valía para conducírnos, todo son vantaxes, descargan de traballo aos vocais, intégranse máis no club ao asumir responsabilidades,

diversión e é que os nosos pequenos socios son adorables.

P.- Comparando o momento actual cos meus primeiros tempos no club observo que o socio en xeral é bastante máis esixente que antes no relacionado a recibir prestacións por parte da directiva, como o levades?

R.- A relación da directiva cos socios segue sendo de lúa de mel pois os veteranos valoran o noso traballo e os que van chegando atopan un club onde son acollidos con franca amizade. Aínda así, como en todas as casas, por moi benvido que sexas, en todas, cócense fabas. Non me vou escaquear de falar dos problemas e desgustos que me tocaron vivir nestes 5 anos de presidente. Nin o Presidente, nin a directiva, nin os socios, somos perfectos e é imposible acertar sempre por moi boa intención que se teña. As pequenas cousas que xorden vanse liquidando cun pouco de tolerancia por ambas partes. O momento para min máis desagradable foi ver como un grupo de socios, que saían coa sección infantil, nos deixaron cos seus nenos, por un desencontro que non se soubo resolver, laméntoo pois eran do grupo dos primeiros pais que iniciaron a sección e xa compartira e pasara bos momentos en saídas con eles. Sei que seguen gozando da montaña, deséxolles o mellor. Do resto de socios, que eu saiba sóbrannos dedos dunha man para contar os que se foron por desacordos co club, gustárame que non fose ningún; pero ter contento ao cento por cento é imposible aínda que se pretenda e crelo é un inxenuidade, non vou dicir que non tivesen motivos, pois iso decídeno eles, pero preferiría que un diálogo evitase que desen ese paso. De todos os xeitos creo que o grao de satisfacción dos socios e o meu, é do noventa e moitos por cen. Creo que tanto coas cousas da vida como coas persoas, hai que facer un balance e para min, ser o voso Presidente hoxe, aínda me compensa moito.

P.- Como ves o futuro do club?

R.- O futuro? Que será, será, a vida diramo? espero que as sorpresas que me dea a vida no club sexan todas agradables. Din os máis veteranos que o club vaia ben ou mal é algo cíclico, gustárame que todo o meu período de presidencia sexa próspero, claro que as cousas poden ser mellores, pero eu confórmome con como están agora. Temos uns directivos de gran valía e ilusión, aínda que ás veces lles buscamos os tres pés ao gato, no interese de que todo vaia ben, e sobre todo, temos uns socios marabillosos, que responden ao organizado na gran maioría dos casos con boa cara, animosos e apoiando o noso traballo.

P.- Que supón para ti ser Presidente?

R.- Quero que quede claro que o meu primeiro motivo para que eu sexa Presidente non é porque iso sexa bo para os demais senón porque sinto que isto é moi bo para min.

Nunca entendín o meu posto como un sacrificio ou unha escravitude senón como un goce e un privilexio, para min o club é un grupo de amigos aos que nos encanta a montaña e eu son un máis, coas lóxicas excepcións que dá o cargo.

Ser o Presidente é para min, entre outras cousas, un achegamento moi directo aos socios o que me permite gozar vendooos felices e ao coñecernos mellor acrecentar así a nosa relación e amizade. A vida é dar e recibir, no club vivo a satisfacción de dar e a recompensa de recibir.

Así mesmo son consciente do importante que é o club hoxe na miña vida, foino antes para outras persoas, e o será tamén para quen veña detrás, por iso sinto que teño un legado histórico nas miñas mans de días de felicidade e é o meu deber coidalalo e transmitilo aos futuros socios.

Facerme socio de Trevinca foi un acerto e fago miña a frase que oín hai tempo a un socio: "que pena non vir antes". E

ser Presidente de Trevinca é unha desas cousas boas que me pasaron na vida.

P.- Como actual Presidente es o último en saír nestas páxinas como tal, non che vou preguntar cal é a túa decisión para o futuro, particularmente desexo que sigas, pero gustárame que te despedises dos lectores e demais socios.

R.- Permíteme Antonio que me despida exercendo de Presidente para, en nome de todos os socios, felicitarte por este gran traballo que fixeches con estas páxinas históricas, traballo co que sei que gozaches moito e foi moi emotivo sobre todo para os máis veteranos.

Aínda que sei que soa cursi, di que levo a Trevinca no corazón e sempre o levarei. ¿Como non vai ser importante para min, se no club, como che ocorreu a ti e a tantos outros, ata atopei o amor?. Trevinca é as persoas que o compoñen, sodes todos vós, os que camiñaron comigo, os que o facedes aínda hoxe e os que virán. Estarei sempre na montaña e estarei convosco, con Trevinca. Grazas pola vosa amizade, a todos un forte abrazo deste trevinco, para sempre.

N.A. Para rematar só desexar que a testemuña que agora sostén José Ramón, cando corresponda, pase ao seguinte e así sucesivamente, mantendo o espírito de Pena Trevinca que soñaron os Gurriarán, Villaverde, Natalio, e outros. É o meu desexo que todos vós o vexades no centenario, que xa falta pouco.

DESPEDIDA

O ano 2009 pasará á historia de Pena Trevinca como un ano no que un aniversario tan anodino e sen outro mérito que o da transición á vida pasiva como é o 65º representou un estalido de vida baseado na celebración e a actividade deportiva e social, demostrando que o xúbilo pola vida non é exclusivo dos números que se viñeron a atribuír ás vodas de prata, ouro etc.

Cando me propuxeron a elaboración destas páxinas con motivo do evento, dificilmente esperaba que perdurase máis que tres ou catro meses, pasaron quince dende entón. Neste número faise a descrición do Presidente actual e sinto que o meu crédito está esgotado. É hora de pórllle o punto final.

É certo que quedan infinitas cousas que contar pero moitas delas sería bo que fosen outros os que o fixesen.

Quero dar as grazas, en primeiro lugar a Carlos Garrido, como impulsor da idea das páxinas, quen para min, está xa no Olimpo dos meus heroes, aínda que non sexa eu o que describa as súas fazañas. Ademais como lle desexo unha longa e montañeira vida, é moi probable que en calquera momento, me bote unha das súas rifas e o borre da miña lista.

O meu agradecemento tamén a todos aqueles que se tomaron interese nalgún momento por saber algo máis da historia de Trevinca, a través das páxinas e moi especialmente aos que se aproximaron a min, mentres camiñabamos, no bus ou tomando unha cervexa nalgún refuxio ou albergue, ben para preguntarme sobre o escrito ou pedindo algunha aclaración ou ampliación. A todos eles o meu recoñecemento.

Encantárame saber que hai alguén que pensa que isto é só un "Deica logo".

Vémonos na próxima saída.